

BÖLÜM 10

Kozmetik İşlemler Sonrası Topikal Antibiyotikler

Uzm. Dr. Banu TAŞKIN

Giriş

Dermatoloji pratiğinde botulinum toksin enjeksiyonu, dermal dolgu enjeksiyonu, lazer tedavisi, kimyasal soyma (peeling) ve mezoterapi gibi pek çok kozmetik işlem aktif olarak yapılmaktadır. Bu işlemlerin öncesinde ve sonrasında kanama kontrolü, iyileşmenin arttırılması ve enfeksiyon profilaksisi amaçlarıyla pek çok prosedür uygulanmaktadır. Deri bütünlüğünü etki eden kozmetik ve cerrahi işlemler sonrasında enfeksiyonların tedavisi veya önlenmesi için antibiyotikler reçete edilebilmektedir (1). Burada kozmetik işlemler sonrası topikal antibiyotik kullanımı konusu ele alınacaktır.

Cilt Yenileme (Resurfacing) Sonrası Topikal Antibiyotik Kullanımı

Kimyasal peeling, lazerle cilt yenileme ve dermabrazyon, kullanıldıkları endikasyonlar, dokuda yarattıkları değişiklikler ve komplikasyonlar açısından benzerlik gösterirler. Bu prosedürler, mekanik, termal veya kimyasal yollarla dokuyu hasarlandırmak suretiyle rejenerasyon ve iyilik hali sağlarlar. Cilt yenileme (resurfacing) işlemleri yüzeysel (papiller dermise), orta derinlikte (üst retiküler dermise) veya derin (orta retiküler dermise uzanan) düzeylerde yapılabilmektedir (2). Bu tedaviler sonrası deri bütünlüğü bozulmakta ve deride kontrollü yara oluşturulmaktadır. Uygun yara bakımı kozmetik olarak kabul edilebilir sonuçların elde edilmesinde önemli bir fark yaratmaktadır.

Karbondioksit (carbon dioxide, CO2) ve Erbiyum: Yag (Erbium: yttrium-aluminum-darnet, Er: YAG) lazerler günümüzde çizgilerin azaltılması, renk farkının eşitlenmesi, yara-iz tedavisi, deri kalitesinin arttırılması gibi hedeflerle yaygın olarak kullanılan sistemlerdir. Bu sistemler kısa darbelerde daha yüksek

unutulmamalıdır. Kültür sonuçları gelene kadar makrolid ve kinolon gruplarıyla ikili antibiyoterapi başlatılmalıdır (23).

Dermatolojide, botulinum toksini dinamik yüz kırışıklıklarını azaltmak ve primer fokal hiperhidrozu tedavi etmek için kullanılmaktadır. Hafif enjeksiyon ağrısı gibi geçici yan etkiler kendiliğinden iyileşir. Baş ağrısı, bulantı ve grip benzeri semptomlar, göz kapağı ve kaş pitozu, perioral enjeksiyondan sonra alt yüz asimetrisi ve palmar uygulama sonrası ince motor bozukluğu nadir komplikasyonlarıdır (25).

Mezoterapi, çeşitli yerel tıbbi ve kozmetik durumları tedavi etmek için dermise ve subkutan dokuya aktif maddelerin enjekte edilmesini içeren bir prosedürdür. Mezoterapi sonrası enfeksiyöz ve non-enfeksiyöz komplikasyonlar bildirilmiştir. Enfeksiyöz komplikasyonlar olarak enjeksiyon yerinde bakteriyel enfeksiyonlar yanında mikobakteri ve nocardia gibi nadir enfeksiyonlar da görülebilmektedir (26).

Sonuç

Kozmetik uygulamalarda üstün estetik sonuçlar sağlamak için, uygulama öncesinde ve sonrasında enfeksiyon önlemlerinin alınması gereklidir. Topikal ve sistemik antibiyotik kullanımı kozmetik uygulamalarda rutin kullanımı tartışmalıdır. Kontrollü deri hasarı yapılan işlemlerde lokal olarak kurutlanma, kontaminasyon ve enfeksiyon varlığında topikal antibiyotikler eklenebilir.

Önemli Noktalar

- Deri bütünlüğüne etki eden cilt yenileme işlemleri sonrası uygun yara bakımı kozmetik sonucu etkileyen önemli bir faktördür.
- Lokal olarak kurutlanma, kontaminasyon ve enfeksiyon varlığında topikal antibiyoterapi tedaviye eklenebilir.
- Kozmetik işlemler öncesi profilaktik antibiyoterapi günümüzde halen tartışmalıdır.
- Üstün estetik sonuçlar sağlamak için, uygulama öncesinde ve sonrasında enfeksiyon önlemlerinin alınması önemlidir.

Kaynaklar

1. Drucker CR. Update on topical antibiotics in dermatology. *Dermatol Ther*. 2012 Jan-Feb;25(1):6-11.
2. Gibson FB, Perkins SW. Complications of Chemical Peels, Dermabrasion, and Laser Resurfacing. In: Eisele D, Smith R, editors. *Complications in Head and Neck Surgery* [Internet]. Philadelphia: Elsevier; 2008, [cited 2008 Sep 28]. Chapter 4. s:655-669. Available from: <https://www.elsevier.com/books/complications-in-head-and-neck-surgery/9781416042204>.

3. Li D, Lin SB, Cheng B. Complications and posttreatment care following invasive laser skin resurfacing: A review. *J Cosmet Laser Ther*. 2018 Jun;20(3):168-78.
4. Starkman SJ, Mangat DS. Chemical Peels: Deep, Medium, and Light. *Facial Plast Surg*. 2019;35(3): 239-47.
5. Zelickson Z, Schram S, Zelickson B. Complications in cosmetic laser surgery: a review of 494 food and drug administration manufacturer and user facility device experience reports. *Dermatol Surg*. 2014 Apr;40(4):378-82.
6. Lowe NJ, Lask G, Griffin ME. Laser skin resurfacing. Pre- and posttreatment guidelines. *Dermatol Surg*. 1995 Dec;21(12):1017-9.
7. Alster TS, Lupton JR. Prevention and treatment of side effects and complications of cutaneous laser resurfacing. *Plast Reconstr Surg*. 2002 Jan;109(1):308-16.
8. Sabini P. Classifying, diagnosing, and treating the complications of resurfacing the facial skin. *Facial Plast Surg Clin North Am*. 2004 Aug;12(3):357-61.
9. Messingham MJ1, Arpey CJ. Update on the use of antibiotics in cutaneous surgery. *Dermatol Surg*. 2005 Aug;31(8 Pt 2):1068-78.
10. Manuskiatti W, Fitzpatrick RE, Goldman MP, Krejci-Papa N. Prophylactic antibiotics in patients undergoing laser resurfacing of the skin. *J Am Acad Dermatol*. 1999 Jan;40(1):77-84.
11. Nanni CA, Alster TS. Complications of carbon dioxide laser resurfacing. An evaluation of 500 patients. *Dermatol Surg*. 1998 Mar;24(3):315-20.
12. Cassuto D, Sundaram H. A problem-oriented approach to nodular complications from hyaluronic acid and calcium hydroxylapatite fillers: classification and recommendations for treatment. *Plast Reconstr Surg*. 2013 Oct;132(4):48-58.
13. Graber EM, Tanzi EL, Alster TS. Side effects and complications of fractional laser photothermolysis: experience with 961 treatments. *Dermatol Surg*. 2008 Mar;34(3):301-5.
14. Grunebaum LD, Reiter D: Perioperative antibiotic usage by facial plastic surgeons. *Arch Facial Plast Surg*. 2006 Mar-Apr;8(2):88-91.
15. Levender MM1, Davis SA, Kwatra SG, Williford PM, Feldman SR. *J Am Acad Dermatol*. 2012 Mar;66(3):445-51.
16. Waldorf HA, Kauvar AN, Geronemus RG. Skin resurfacing of fine to deep rhytides using a char-free carbon dioxide laser in 47 patients. *Dermatol Surg*. 1995 Nov;21(11):940-6.
17. Weinstein C, Ramirez OM, Pozner JN. Postoperative care following CO2 laser resurfacing: avoiding pitfalls. *Plast Reconstr Surg*. 1997 Dec;100(7):1855-66.
18. Nanni CA, Ts A. Complications of cutaneous laser surgery. A review. *Dermatol Surg*. 1998 Feb;24(2):209-19.
19. Saco M, Howe N, Nathoo R, Cherpelis B. Topical antibiotic prophylaxis for prevention of surgical wound infections from dermatologic procedures: a systematic review and meta-analysis. *J Dermatolog Treat*. 2015 Apr;26(2):151-8.
20. Gold M, Andriessen A, Cohen JL, Goldberg DJ, Grover K, Hu S, et al. Pre-/post-procedure measures for laser/energy treatments: A survey. *J Cosmet Dermatol*. 2020 Feb;19(2):289-95.
21. Gelmetti C. Local antibiotics in dermatology. *Dermatol Ther*. 2008 May-Jun;21(3):187-95.

22. Gaspar Z, Vinciullo C, Elliott T. Antibiotic prophylaxis for full-face resurfacing: Is it necessary?. *Arch Dermatol*. 2001 Mar;137(3):313-5.
23. Rohrich RJ, Monheit G, Nguyen AT, Brown SA, Fagien S. Soft-tissue filler complications: the important role of biofilms. *Plast Reconstr Surg*. 2010 Apr;125(4):1250–6.
24. Pena MA, Alam M, Yoo SS. Complications with the use of botulinum toxin type A for cosmetic applications and hyperhidrosis. *Semin Cutan Med Surg*. 2007 Mar;26(1):29-33.
25. Plachouri KM, Georgiou S. Mesotherapy: Safety profile and management of complications. *J Cosmet Dermatol*. 2019 Dec;18(6):1601-5.